

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی
مدیری : جلال ساھر

۱۳۳۳ صائی ۲۲ ۲۰ کانون اول ۱۳۳۳ میل ۶ جلد ۱۳ صائی ۱۵۰

۷۴

⑤

بولق ، واونك سىرین كولكسى آلتشده سىرست
نفسل آلتق مېم براقانجیدی . سوریه نك آكلاشیلماز
شیلری آره سنده اقلیمده اونو تاملیدر . دییه ییلم
برقاچ موسم دكیشد بربكمز کونلر اولدی . بعض
یرلرده تپلر شباطدی ، یا ماچلرده ابلول واردی ،
وادیلرده نموز قاینا یوردی . دها کریلرده صوفله
بت الدین آره سنده شىرین کونلری بيله کورمشدك .

طیبه ده ، چوبك قیصراتلی و قالین پورتوزلی ،
دمیر اوزنكیلى بدویلر آره سنده دیکله ندیکمز ایکی کون
هان او بوشدق ، دیزلریغی هیچ قیلمه اتمه ماقد . حتی
ایلك کچه هپ قرار ویردك - سوریه نك بوصوسه ،
اوت و انساسمز یرنده کونلر ، هفتلر و آیلر
کچیرمک بزم ایچون بختیارلق اولاجقدی . هرکس
آندن ، آکردن ، یول و صحرادن ایگره نیوردی .
طیبه نك جیبالق بناسی ، و بونانك اشیا سیز ، لوش
اودالری بزه بر سرای سعادت و یردی . نچره لره ،
آیدینلغه و منظره آرقه مزى چورمش ، باشلریغی
بر نخته نك سرت کنارینه دایامش ، ایسی دو وارلره ،
باصیق و قبور طاوانه ، اوکنده قهوه جزوه لری ،
صو طولولملری ، شروب باقراچلری کلوب کچن
قابیلره قارشى حرکتیز قالمق بسوك بر ذوق
صاییلوردی . فقط اوکرده عقوله به قدر برقاچ
کونلک بولدها کیدیله جکدی ، و بولجیلغک بوانکچی
قسى ده ینه باشمرك اوستنده طونوشان برکوک ،
اطرافزده صیجاقله باقراقرلى کوشه بن و دللری دوشن
آغاچ اسکلتلری ، اوکرده بوش اقلرله کچیریله جکدی .
خیالنه بوواسع شیلر اوسته داغلیرکن ایچمه آجی
بر اندیشه حسن ایدیلوردم .

طیبه به ایکنچی صباحک سىرین بر ساعتده وداع
ایتدک . نقرلم و آتم دنجیدی ، فقط اوزرندن کونلر
کچیرلهمش یورغونلق ، ایلك یورغونقلر کچی ،
یواش یواش ، دیزلردن باشلاهرق ، صوکره بللره
واوموزلره جقاروق کلز . بر ایکی فرسخ کیدینه
هېستک بردن غودنی دیوارسکیز . بو دها آجیدر .
آرقه مزده هنوز طبیه غیب اولادینی حالده اوکله
یکنه دعوتی اولدوغمز بدوی شیخنک کویى هانکی
افقدن صوکره کوره جکمزى دوشونیوردق .

و بيلم هانکی افقدن صوکره داغنیق بر آغاچ
کومه سى ، و بو کومه نك اطرافنی چورن کوش سولر

آغیر یورومک ؛ اطرافى صفا آشنا نظرلرله سیرایده
ایده ایلرله مک ؛ هر حالده بزم ایشیمده کل . بز ،
مقصود اولان هدفه ، برآن اول واصل اولق ایچون
سرعتله ، مدرک و معقول بر شتابله قوشمق
عزمندیز . شیمدی ، کلهلم مطالعاتکزه اساس کچی
کوروشن قراوات ایله مندیله : ایشته باقیکر - مندیلى
جېمدن چیقاردم - شو مندیلى ، بروسه کتندن ،
عاملیله آوده همشیره مدر . قراواتمه ده ، - بوراده
قراواتی سرعتله چوزه رنک بوغدن چیقاردم ، معارضه
اوزاتم - آیکیز ، باقیکر ، آرقاسنده یازیلیدر :
هرکه معمولاتیندن ... !

دیککه : اودیدیکم کون ، طن ایتدیکمز
قادار اوزافده ده کل ، بلکه تخمیندن بيله دها
باقینده در . اوکونی ، عن قریب همز کوره جکمز !

۲۲ مایس ، ۱۳۳۲

منتسخی

علی نمری

خاطرله

بول اوستنده

آرتق لبنان چولی اوزاقدی ؛ جزیدن صوکره
یشیل رنگی هیچ صولمایان چاملری براقش ، سوریه
ولایتلر نك قوراق ، بولمز و ابتدائی حدودلرینه
کیرمشدک . اولا کچدیکمز داغ و میللار عادتاً یکپاره
و قیرغین بر قایا ایدی ؛ صیق صیق آتلیمرك
نالچه لرله سبورى قایا دیشلری آره سنده کسکین
سسی هصادمه لر اولو یوردی . هر وقت کندیزى فتا
سقوط تهلکه لرینه قارشى حاضر بولدی بریوردق .
بو قایا داغلى نباطیه ده پشمش و طبیه طرفلر نده طوبراقلرک
صیجاق پوشانی باشلامشدی .

بن اصل قراکاهک کریسنده و آغیرقله برابرمد .
آت بولجیانی ، بالخاصه اوکله ایله ایکندی آره لری ،
بالدبرلری او بوشدیران ، قوللری دوشورن ، دیلرلى
صارقیتان بر عذاب اولو یوردی . یورغونلغک بوسوتون
آرتدینی زمانلر اصل قافله بی باصیق برلرده معتاد
یوروشونه براقیور ، کندم یا نه کی سواریمله
ارتفاعلره قوشو یوردم . یا با نقرلر و قافله قاطرلری
کلنجه به قادار بو ارتفاعلرک آغاچلی بر کوشه سنى

یالکز شالوار کپوردی، که بوجیر کیندی. جیبالق
آیاقلری کوروله یین، اکیه لری، بویونلری واسیر
قوللری سربست اولمایان بدویلر شعرلرندن پک فضلہ
غیب ایدیورلر.

شیخ سفرده خدمتجیلرله برابر، خدمتک بتون
طرافت تربیه لرینی آرایان بر دقتله، چالیشیور،
آره صره دیش قاپنک کنسارنده کی بویوک طولومدن
اوزون بر صو ایچوردی و تریخی سیلدکدن صوکره
ینه بزه کلبوردی. شوکا متأسف ایدک که بر کوچک
اوزمان قدر اودون اوستنده، بر بویوک قصبه یی
دو بوراجق قدر چوق پیشیریلن بویوکاری ییک
ده کل، حتی هینسی طائفی بیلہ قابل اولامازدی.
بوندن باشقه بدوی یمکاری پک قوتلیدرلر،
آنک آلتنده باغ، اوستنده فیستیق، یاننده اوزوم،
اوجنده پریغ، هر برنده آت قدر و آدن مغدی
بر شی کورورسکیز. شهر معدله لری بوراده
اوجینجی لغه یی بیلہ اشها ایلہ آلامایورلر. قایلی
اراضی بوشقلری آره سندہ ابتدائی براستفال سورن
بوشیک داغلی، وادیلری، انسانلری، خلفلری
وسفلری وار. داغلر اورمانسز، وادیلر طاش،
انسانلر آج وچیللقدیر. بوانسانلردن بر کومه کویک
آغاجلری آلتنه طویلاغشدی. نه قویونلری، نه دوه لری
واردی. اونلر دوش کولکله بکزه یین جلالی
جلد لریله آغاچ سربیلکاری آلتنده هیچ قیللدامادن
ساعتلر کچیریورلر؛ چونکه اقشام ینه بر قایا اوستنه
یاتاجقلر، و یارین اولکله به قدر ینه کونش، توز
وطاش آره سندنه قالاچقلر. اوزمان یوللرندہ فرنک
ایخیرینک یاپراغی صولوق بشللی، دیکلی و قالین،
کولکله سی آتش قدر صیجاق کووده لرندن باشقه
برشی اولمایه جق.

عشیرتک قادیسارنده چکه بویالری ده ا میذول
وهپ قالمه سز، کوزلری قارا برر دلیک قدر
معناسز... هیچ بر طرفده پیرلوتینک اوراق وحشی
شبه لری یوق. اون یاشنده چوچوقلر، ده ا کوچوک
قارده شاری، اوموزلرندہ بعضاً ساده چوچوق اولارق،
بعضاً قالدین تورکولی طور به لره آتیش بویوکر حالنده
طاشبورلر. بوراده خصوصی حیات آراندقچه چوچوقلر
طاش، قادینه توز، ارککله آغاچ آره سندنه فرق

کوروندی. بوراسی تخمیر ایش بر یافین صوکره
بکزه یین کولرینکی بر کوبدی. صوچر بالک اسقامتنه
دوشن بزی قارشیه کچیره بک کپیدی آرا یوردق.
و کویری یوقدی. فراری کوزلرله اوزاقدن اوزاغه
بزی سیر ایدن بر بدوی چوچوغنه صوردق. اول
قاجدی، صوکره آیاقلرینک اوجنه آتدیندیز نیکیل
پارهلرله بزه ایصیندی، «جسر، جسر» دیور،
واللر تیزک، تنف اشارت لریله عرب چوچوک آکلما دینی
بویکله یی تسیره چالیشیوردق. اوراق بدوی نهایت
آکلادی، صویک بر برنده، وجودی آتجق بیلہ قدر
اورتن سیاهلغش کوملکنی جقاردی، بر آویج
صیغایله بک بر کوچوک طومار یایوب قارشیه ساحله
آندی. و صوکره یوزدی. قارشیده آلیق کوزلرله
کندینه باقان سواریلری چاغیریوردی. کندی
کندی به بویوکله طور اقدن، نختهدن، انسانی یوزمکه
محبور اتمه به بک بر کچید اولاجقنی دوشونویوردم.
و بویوقدی. آتلیز آیاقلری صو آلتنده کی ایری
طاشلری سکک، کوکلری چاموره صابلا نهرق
ایرمانی آتلادی. چوچوق مشین بر کیه کبی
صارقان قاری صابلا نهرق، صولک یوزیوردی.
ایکینجی بر صوبه ده ا کلک، وچوچق ینه
یوزدی، بزی به صویک بارلاق قایا بارچهلری اوستنه
دوشکدن قورقارق کچک؛ نهایت کویه کلشدک.
آکلایشیلورکه اسکی بر عربستان قیلایه کی
غروه ایلہ یاشایان بدوی بویوکلری کندی سربایلرینی
مانع لر اورنه سته یاییورلر. وکلک بک دشمن آتلیلر به
قارشیه بومانعلری دقتله صافلا یورلر. فی الحقیقه
هر طرف عینی درینلکده کورونن بو ایرماق
بارچهلرینک هر بری کچید اولغه مساعد دکادی.
اگر یانکزده یوزدرک سزی کوتون بر بدوی
یوقه بلکه اولوم قضالری کچیره بیلر دیکر. بوراده کی
خاریلر، بوخسردده و بیروت ولایتک اورتا یرنده،
خندق غرامتک تعیه سندن آتش درسلره چار یاییورلر!
شیخلری باریشدیرمق بررؤ یادیر. قوه شوچولرده
یاشایان قیلہ باشلری بر برلر به قارشیه اتجق اوچوروم
اولاییورلر: اوظر بر برینه یالکز دوتلر.

کلدیکنز کویک شیخده اسکی بر قهرمان سیاسی
یاشاییوردی. یوکک آتلی، کتیش کوکسلی،
چنبر صاقالی، درت گوشه بیلکلی بر بدوی ایدی.

قالا پور کبی . بزه صار پلشن بر اسکلته بکزه من شو چو جوق بلکه آنته سی ایچون دال کنیشلکنده خرما کولکه سندن دها قیمتی دکلدر ؛ حتی دها قیمتسزدر . صوکره کوچو ککن برر معدن کی پارلایان بوجانی کوزلر هکون ضیالریک کسکینلک کی بر آز دها غیب ایدیورلر ؛ معدله لی ای چیکنه غمهش اونلرله دولو صارقورلر . وکم بیلیر بلکه هر کون بر قایق علی العاده بر اشیا بارچه سی کی طاش اووالرک ایصسز بر کوشه سنده اونوتولیو بریورلر . بونلرک ، بوقیصراسقز ، یوردسز ، خرما سز وزراعسز اسکی بدویک انقاضنک یاریم عصر دن فضله یاشایانلری پک آز . بن ، بدوی کله سیله سسز وچو ک قصراقی ، گوش اوزه تکلی ، صیرمه اکرلی ، کنیش اویوزلی ، انسانلر دوشونوردم .

بم بدویلرم اکرلرینه آسیلی بر خرما هکبه سیله هیچ بورغونلق دویادن افکار اشاراقلیلر دیکشد برردی . بیروت اورنه سنده خیالک بو صو ک یا کایشلر خیده دوزده لیورم . هیچ شبهه سز نجدده ، بصره دن شام حدودلرینه قدر کان عراق و سوریه چو لرنده تخیل ایدلش بدویلر دن بولق قابلدز . بم کچدیکم برلر بر ولایت اورنه سیدی . براوجنده معمور وزنکین فلسطین ، بر یاننده شهرلر وقصبلرله اورتلش سوریه ، بر طرفنده بیرونک ظریف و مسکون ساحلی آرقه سنده صو ک عصرک ولایت مدینتی تمام آلمش لبنان واردی . درت حدود دن بر استیلا کنیش انکارنی آچمش ، آغیر ، آغیر انسانلرک عصرلر دن اول برکون کچیرمش اولدنی بوماجرانی سیلیوردی . وپوتون بوانسانلرده ، بو استیلا ی آکلایور کبی ، کندی اوسته قاباغش بر روحک دوشونن حالی بولدم .

اوکله اوستی کوبدن بته بر قاق صو یوزه رک چیدق . صو ک ساحلده کوچو ک ره ره وداع ایتدیکم زمان بو ایرماقله محصور کویه ، کم بیلیر نه تحف بر مناسبله ، دار اتکلی برانکلیز مسنک و ظریف بر اشکک سیاحتی دوشونوبوردم .

....

قنطره بزم ایچون بکی بر سوینج اولدی . کوی کچدیکم شینک حدودلرنده بریقین آتلی ایله قارشیلاد شمدق . اوراقدن بوات غلبانی آره سنده قایناشان

سسلر بزه یابانچی کلبو پوردی ؛ بونلر چرکسلردی . دها بر قاق کیلومتره اوزاقدن کورویورک چرکسلر قنطره یه خوالارلرینک بتون حیزن خاطر اتی کنیرمشلر . ایشته شوراده برجامه ک اوستی کره میدیلدر . وسزه بر آناتولی کونینک ساکن یاشلانغیجی خاطر لایر . صکره افاق بر فکری بیوک بر چله غلبه لی آره سنده و آنجی یاریم آکلانا . بیان اولسان ، قای آره لغی طاشان بیاض قادی یوزینک کسکین چیرکلی بروی ، یوشاق باقیشاری ، صکره بو اکرلر ، سزه صوصلدغه ، بر صمیی بسمده روحلرینک بتون صمیی سوکیلر ی طولایان انسانلر ، بوتون بونلر بزم آشنالریزدی . چرکسلر بوراده بته کنیش قالیاقی ، بقلرینک آتی دوز کسيلمش ، آتلا اوستنده یوکک وپورورکن دیک آدملردی . بر آره لی نفرلری کندی کویلرنده صاندم ، هپسک یاننده دها شیمیدین قبلرینک بوتون آچقلی وپرواسزلیغه قونوشان برردوست واردی . آندن ، صودن ، هوان ، وپورغون انسانلرک شون احتیاجلر دن قونوشوبورلردی . قنطره ده چرکسلرک کم بیلیر نه اوزاق برلر دن دنیاک بوچیری کوشه سته طاشیدقلری هپ اواسکی مسافر پرور . لکاری آره سنده کچیردیکم کجی بی اونوتایه جم . اونلرک اختیارلری ، کنجلی وچو چولرخی عین اندیشه ایچنده برلشدرن بوخس ، قنطره نک بو شله سنی صباحه قدر آرزولریزک ، دعالمرک ، امهرلرک باشی اوجنده اوبانیق طوتدی ...

ایلاک دفعه بر چوق آوی بر آراهه کوردیکم قنطره نک اوکنده بته بر طاش چولی واردی . آرتق بوکیجه فلسطین معموره لرینک ابدالرینه کیره جکدک . بزی ایکی ساعت قدر تعقیب ایدن تشییع آتقی کومه کومه ، صوکره دانه دانه آیرلدی ؛ وچولی انسانه حس ایتدرن بوش ، درین یالکیزلی ایله بته باش باشه قالدق .

بوراسی ده انسانی کیتکجه امیدسز لشدن ، صو ، گولگه وروزکار فکری دامله دامله سینل کنیش بر چول... یا ضلانش ویا ضلقلر آره سنده کونشک دائره سی غیب اولش سما آلتنده آغیر ، دورغون بر اوکله

- غروه وار، دیدیلر .

غروه لراوزاق داغلردن درز لرك، یاقین وادیلردن بدویلرک آقینلریدی . بو آقینلر کوبده قویون ، آرپه و بقداغی برافازدی . اوندن صوکره بابا، اوراق ، دمر و تخنه نه وارسه هبسنی آلق ، و بو غروه لری اناد ایتک لازمدی . بوندن ارم عصر اول تورکمن کوبلری غلبه لرله زنکیئلشور ، ویا سرت مقاومتلرله ثروتلرنی شافظه ایدیورلردی . فقط صوکره لری طالع دیکشیدی : عسکرلک کنج تورکملری یابانجی اقلیمله طاشیوب آزالندی ، آزالمش تورکملر غروه لره اسکینسی قدر کوکس کر مدیلر ، و شجیدی بوتون برکوی خلق ، هپ برآزاده، برووجود کی، و هپ بردن آنجی بر تورکمن کبجی قدر قوتلی ، بو آغاچ آلتنده قالیورلر : فقط و کوکسلری طیفانیق ، آللری خسته ، و کوزلر صولوق چول اختیازلری نه یاییلیرلر ؟

- پشمدی -

فالح رفقی

قادرلرک فکرلری

« تاریخ عثمانی انجمنی » نك نشر ایتدیکی

« عثمانلی تاریخی » حقنده

پك محترم أفندیم .

« تاریخ عثمانی انجمنی » برقاچ آی اول « عثمانلی تاریخی » نك برنجی جلدنی صانیغه جبقاردیغی زمان خلقك نه بویك برتهالكله قاپشیدیغی ، شبهه سز ، خاطرلاریسکیز . بنده بویله یایدم : همان آلدیم و اوقودیم ، بیتیردیم .

شیمدی مطبوعاتك، متفكرلریمك، بر « حادته » تلقی اولماسی ضروری اولان بو اثر حقنده ناصل دوشوندکارنی اوکره نك ایسته یور و بنا علیه هرکون، هر هفته و یا ای باشنده غزنه لرك، مجموعه لرك با برافازنی متهالکانه چوبریور ایدیم . انتظاریم بوشه جبقیدی . شیمدی به قادر کیمسه ، عثمانلی تاریخنك

یانیوردی . آتکر اوستنده فضا باغلامش برز یوك کی سالانیوردق . آتکرک آتاق ییلکاری آرد صره قیریلوب بره چاریور ، اوزمان سرت برسس ، یاری اخطار ، یاری قورقو افاده ایدن بر صبحه ، و بردن کریش بر دیرکین کورولتوسوی ایشیدیلوردی . یالکیز بر طاشمش یارچه واردی ، که اطراف هپ قالدن ، دیکتلی ، مخروط یاراقلی فرنگ انجیری کوبده لرله چوریلشیدی . بواکیرک جوجه آغاچلر طاشله نبات آردنده تخف بر نوبعدلر وانسانه یاقیجی برشی اولمش فکرنی و بریرلر .

آلتیزین نغم ، هپج قونوشامادیغیمز حالدنه یی ممنون ایدم ک مژده یی بیلیمور کی ، آلتی اوزاقلره اوزاندی ؛ قایلرله ایکی سکود کورویوردی . چول اورتاسنده ایکی سکود ... بونلری سئلردن صوکره کورولمش اسک برورده قارشی حس اولونان حسرتلی برسوتیله سلا لادق . بو سکودلرک آلتنده سیرین سئلره برچشمه آقیوردی . و یا کیز بوسله ، صباحدن بری جلدمن اوستنده طوتوشان صبحاق هوا شیمدی ایلیق تاسلرله دوقونور کیددی . براق صولر ، آردلق و آلت طرفلرله بوسورنلی قایا یارچه لرندن بر چشمه پاشنده ایکی اوج اوقاق شو ... بوشولرک صا . جیلری هپ برابر ، آلرنده ضعیف سکود دکنکارله داوارلرینک باشنده اوطور بیورلردی . اولانگنج بر چوجوق قوشدی و بزه تورکجه :

- خوش بولق ، دیدی .

یوزلرینه باقدم : اولنرک بدویلرکی ساها لامش کوکسلری ، یارلامش ال انجلی ، اوزامش صاچلری واردی . فقط بوجهره لر دهاکری جولرده کوردیکم اناسلرک چهره لری دکدی ، کیم بیلیر قاچ عصر اول ، کیم بیلیر تره لره آقین ایش بر تورکمن قیله سنک صوک یارچه لریدی . اولنرک آردنده قالدق ایچون بر احتیاج دویدم و اوطوردم .

شو تورکملرک ماچالری بیطو آچی ... صباحلری کونله برابر قیسه قولبه لرندن جبقیورلر ، و اوکلر نده قویونلری ، آرقه لرنده آرپه تارالاری ، چولک طاشلاری آیتلانهرق یاییلمش اوقاق تارالار ، غروب قدر بو سکودلرک آلتنده بکلرورلر ، صوکره تکرار ایشته بوشولره دویورلر . ایچون دائما برابر اولدقارنی صوردق :